

Andrea ENRIA

Valvontaelimen puheenjohtaja

Merkittävän laitoksen toimitusjohtajalle

SSM-2020-0316

Frankfurt am Mainissa, 28.7.2020

Toiminnalliset valmiudet velallisten maksuvaikeuksien käsittelyyn koronaviruspandemian yhteydessä

Hyvä vastaanottaja,

Koronaviruspandemian (COVID-19) aiheuttamat taloudelliset haasteet ovat lisänneet rahoitusjärjestelmän haavoittuvuutta Euroopassa. Pankkivalvojat, sääntelyviranomaiset ja valtiot ovat reagoineet nopeasti. Ne ovat pyrkineet hillitsemään kriisin suhdanteita vahvistavaa vaikutusta ja varmistamaan, että pankeilla on käytössään lisäresursseja lainanottajien tukemiseen. Tämän kirjeen tarkoituksena on selventää EKP:n pankkivalvonnan odotuksia luottosalkkujen laadun hallinnan suhteen niin, että merkittävät laitokset voivat tukea näillä lisäresursseilla paremmin koronaviruspandemian vuoksi taloudellisiin vaikeuksiin joutuneita tai mahdollisesti joutuvia elinkelpoisia yrityksiä.

Jotta merkittäville laitoksilla on toiminnalliset valmiudet käsitellä tehokkaasti talouteen kohdistuvasta sokista aiheutuvaa luottoriskiä, EKP:n pankkivalvonta odottaa niiden noudattavan seuraavia valvontaodotuksia:

Ensinnäkin laitosten tulisi tarjota elinkelpoisille talousvaikeuksiin joutuneille yrityksille **kestäviä ratkaisuja tai tukea tehokkaasti ja oikea-aikaisesti**. Merkittäville laitoksilla tulisi olla käytössä **tehokkaat riskienhallintamenettelyt**¹ sellaisten ratkaisujen tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja toteuttamiseksi, joilla voidaan parhaiten tukea kyseisiä yrityksiä ja samalla suojata pankkeja luottoriskiltä.

Toiseksi merkittävien laitosten tulisi **toimia ajoissa, jotta maksujen väliaikaisten keskeytysten päättymiseen ehditään varautua ennalta**. Pandemian vuoksi laajalle joukolle lainanottajia on myönnetty lyhyen aikavälin joustoja eli pääasiassa maksujen väliaikaisia keskeyttämisistä tai lykkäyksiä. Merkittävien laitosten on olennaisen tärkeää tunnistaa ennakoivasti talousvaikeuksista mahdollisesti kärsivät lainanottajat

¹ Ks. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin [2013/36/EU](#), annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta artiklan 74 kohta 1 (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

ja ottaa näihin yhteyttä ennen joustojen päättymistä, jotta voidaan välttää merkittävät negatiiviset muutokset pankkien luottosalkuissa.

Kolmanneksi merkittävillä laitoksilla tulisi olla **selkeä kuva riskeistään, ja niiden tulisi laatia asianmukainen lyhyen ja keskipitkän aikavälin strategia** varmistaakseen, että talousvaikeuksissa oleville elinkelpoisille yrityksille tarjottavat ratkaisut ovat kestäviä. Strategialla tulisi myös varmistaa, että **maksujen lyhytaikaisiin laiminlyönteihin reagoidaan nopeasti**. Oikea-aikaisilla toimilla on myönteinen vaikutus yritysten taloudelliseen arvoon, ja niiden avulla voidaan lieventää pankkien taseisiin sekä talouteen laajemminkin kohdistuvia vaikutuksia.

Käytännössä nämä valvontaodotukset edellyttävät toimia usealla osa-alueella, joita EKP:n pankkivalvonta arvioi osana merkittävien laitosten jatkuvaa valvontaa.

- **Tietotekniikkaresurssit:** Merkittävillä laitoksilla odotetaan olevan asianmukaiset riskienhallinnassa tarvittavat tietotekniikkaresurssit ja -järjestelmät. Lähtökohtana on, että laitokset kykenevät tunnistamaan helposti lainanottajat, joiden vakavaraisuuteen koronaviruspandemia on vaikuttanut, sekä lainanottajat, joille on kanavoitu erilaisia julkisen tai yksityisen sektorin tukitoimia. Tietotekniikkajärjestelmiä tulisi siis mukauttaa siten, että pankit voivat niiden avulla tehokkaasti ja kattavasti tunnistaa, arvioida ja valvoa tähän kriisiin olennaisesti liittyviä riskejä. Tietotekniikkajärjestelmien tulisi myös mahdollistaa luottojen ja luottosalkkujen nopea ja luotettava ryhmittely olennaisimpien riskien ja liiketoimintakriteerien mukaan.
- **Raportointi:** Merkittävien laitosten odotetaan luovan ylimpään hallintoelimeen raportointisuhteet, jotka kattavat kaikki olennaiset riskit ja riskinhallintapolitiikat sekä niiden muutokset.² Raportoinnin tulisi olla riittävän yksityiskohtaista ja sisältää ennakkovaroitusindikaattoreita, joiden avulla riskien kasvu voidaan havaita varhaisessa vaiheessa. Siinä tulisi myös arvioida riskien vaikutuksia pankin kannalta lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. Vankan raportoinnin ja riittävän ennakkovaroitusjärjestelmän avulla johto pystyy perustamaan tärkeät strategiset päätöksensä yksityiskohtaisempaan ja tarkempaan tietoon. Raportteja tulee päivittää säännöllisesti.
- **Jaottelu:** Kun pankit jaottelevat salkut hienojakoisesti, ne voivat ryhmitellä yhteen samantyyppiset lainanottajat, jotka vaativat samantyyppistä käsittelyä. Lainanottajaryhmille voidaan sitten räätälöidä omat prosessit ja riskienhallinta antaa erikoistuneiden asiantuntijaryhmien tehtäväksi. Jaottelu helpottaa myös tehokasta valvontaa ja raportointia. Merkittävien laitosten odotetaan siis jaottelevan salkkunsa kokonaisuudessaan hienojakoisesti, jolloin nykyisen kriisin vaikutuksille eniten altistuvat sektorit voidaan tunnistaa. Sektorien sisällä tulisi myös tehdä jaottelua, esimerkiksi erottamalla toisistaan elinkelpoiset ja kannattamattomat yritykset.
- **Strategia:** Merkittävien laitosten odotetaan laativan jaottelusta saatujen tietojen pohjalta kattava strategia koronaviruspandemian aiheuttamien riskien hallintaan. Strategiassa tulee ottaa huomioon sekä lyhyt että keskipitkä aikaväli, ja sen tulee sisältää erilaisia ratkaisuja, joita voidaan soveltaa lainanottajan tilanteesta ja laitoksen riskinottohalusta riippuen. Strategian soveltamista ja eri ratkaisuja tulee valvoa ja testata, jotta niiden tehokkuus ja toteutuskelpoisuus voidaan varmistaa.

² Ks. [direktiivin 2013/36/EU](#) artiklan 76 kohta 2.

- **Toiminnalliset valmiudet ja asiantuntemus:** Lyhytaikaisesti laiminlyötyjen maksujen hallinta ja yhteydenpito lainanottajaan ovat olennaisen tärkeitä, jotta laajemmin salkuille koituvia vaikutuksia voidaan pienentää myöntämällä uusia lainoja, uudelleenjärjestelemällä nykyisiä tai perimällä saamia ajoissa niin, että yrityksen ja/tai vakuuksien arvo säilyy. Merkittävien laitosten odotetaan osoittavan suhteessa odotettuun riskiin riittävät resurssit ja tietotaito riskienhallintaan ja yhteydenpitoon lainanottajien kanssa.

Edellä kuvattuja riskienhallinnan keskeisiä osa-alueita tulisi arvioida jatkuvasti ja sovittaa tilanteeseen sen mukaan, miten merkittävien laitosten salkkujen riskit kehittyvät.

Yhteiset valvontaryhmät keskustelevat odotuksista tarkemmin merkittävien laitosten kanssa tulevana kuukausina osana laitosten riskienhallinnan arviointia.

Toivomme, että tämä kirje selkeyttää, miten luottosalkkujen laatua tulisi hallita koronaviruspandemian aiheuttamassa tilanteessa. Sen on myös tarkoitus toimia muistutuksena riskienhallintaa koskevista sääntelyvaatimuksista.

Pyydämme keskustelemaan kirjeen sisällöstä laitoksen johtokunnassa ja toimittamaan yhteiselle valvontaryhmälle johtokunnan hyväksymän vastauksen tähän kirjeeseen 15.9.2020 mennessä.

Ystävällisin terveisin

[allekirjoitus]

Andrea ENRIA